

Melanoom

Re-excisie en verwijderen schildwachtklier

www.nwz.nl

Inhoud

Onderzoek bij een melanoom dikker dan 0,8 millimeter	3
Multidisciplinair overleg	3
Wat is een schildwachtklier-procedure?	4
Vorbereiding op de ingreep	4
De ingreep	5
Bijwerkingen en complicaties	6
Instructies en leefregels voor thuis	7
Controle	8
Uw vragen	9

Onlangs is er bij u een melanoom verwijderd. In overleg met uw arts wordt het oorspronkelijke litteken ruimer weggesneden. Om na te gaan of er eventueel uitzaaiingen in de lymfeklieren zijn, wordt verder de zogenaamde schildwachtklier verwijderd. U wordt voor deze ingreep voor 1 dag opgenomen. In deze brochure vindt u uitleg over deze operatie.

■ **Onderzoek bij een melanoom dikker dan 0,8 millimeter**

Een melanoom ontstaat uit de pigmentcellen in de huid, de melanocyten.

Melanoom betekent letterlijk een zwart gezwel. Meestal zat er op de plaats van het melanoom al een moedervlek. Een melanoom groeit vervolgens door in de diepere lagen van de huid. Inmiddels is het melanoom bij u weggesneden (excisie). Dit verwijderde stukje huid is door de patholoog onderzocht en de dikte van het melanoom is gemeten (de zogenaamde Breslow-dikte). Nu bekend is dat het verwijderde melanoom dikker is dan 0,8 millimeter, wordt u in overleg met uw behandelend arts verder onderzocht en zo nodig behandeld.

■ **Multidisciplinair overleg**

In het multidisciplinair overleg wordt besproken welke behandeling voor u het beste is. Het multidisciplinaire team bestaat uit een dermatoloog van Noordwest en Centrum Oosterwal, chirurg, oncoloog van het UMC, radioloog, patholoog en verpleegkundig specialist. Zo nodig komt er ook een nucleair geneeskundige, plastisch chirurg of klinisch geneticus. Uw behandelend arts vertelt u wat het advies is van het multidisciplinair team.

Re-excisie

Het oorspronkelijke litteken wordt samen met zo'n 1 tot 2 centimeter huid rondom het litteken verwijderd. We noemen dit re-excisie. Dit is nodig omdat in deze huid rondom het litteken losse melanoomcellen kunnen voorkomen. Het verwijderde weefsel wordt na de ingreep door de patholoog onderzocht.

Onderzoek lymfeklieren

Een melanoom kan uitzaaien. Via de lymfevaten kunnen cellen terechtkomen in de lymfeklieren en daar uitgroeien tot metastasen (uitzaaiingen). Uitzaaiingen

worden bijna altijd als eerste in een lymfeklier ontdekt. Dat is de reden waarom uw arts tijdens het lichamelijk onderzoek altijd uw lymfeklieren onderzoekt. Als uw arts geen verdikte lymfeklier voelt, kan met een zogenoemde schildwacht-klier-procedure ook worden onderzocht of er eventueel uitzaaiingen zijn.

■ **Wat is een schildwachtklier-procedure?**

Bij een schildwachtklier-procedure wordt de lymfeklier die hoogstwaarschijnlijk als eerste zou zijn aangedaan bij een uitzaaiing - de zogenoemde schildwacht-klier - opgezocht en voor onderzoek verwijderd. Eventuele uitzaaiingen kunnen zo worden aangetoond, nog voordat de klier verdikt aanvoelt. Afhankelijk van de plaats van het melanoom kan dit een schildwachtklier zijn in de oksel of in de lies. De uitkomst van dit onderzoek kan meer duidelijkheid geven over uw prognose en van invloed zijn op uw behandelplan. Uw arts zal de voor- en nadelen van de schildwachtklier-procedure met u overleggen.

Meer informatie over de schildwachtklier-procedure vindt u ook in de folder 'Schildwachtklierscintigrafie bij een melanoom' op www.nwz.nl/patientenfolders.

Verwijdering van alle lymfeklieren bij eventuele uitzaaiingen

Als er uitzaaiingen in de schildwachtklier worden gevonden, is een tweede operatie mogelijk om alle lymfeklieren te verwijderen.

■ **Vorbereiding op de ingreep**

Opnameplein

U wordt binnenkort 1 dag opgenomen in ons ziekenhuis. Voor de voorbereiding op de operatie krijgt u een afspraak op het opnameplein. U heeft tijdens deze afspraak met diverse zorgverleners een gesprek zoals de apothekersassistent, anesthesioloog en verpleegkundige. Als u bloedverdunders gebruikt, heeft u ook een gesprek met een stollingsdeskundige. U vindt het opnameplein op:

- locatie Alkmaar bij de hoofdingang, huisnummer 068
- locatie Den Helder op de 1e verdieping, nummer 18-Noord

U ontvangt een brief over de datum van uw afspraak op het opnameplein en hoe

u zich op deze afspraak moet voorbereiden.

Operatiedatum

U hoort van de medewerker van de planning:

- op welke datum u wordt geopereerd
- op welk tijdstip u in het ziekenhuis wordt verwacht
- vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken

Folder en filmpje

Meer informatie vindt u in de brochure 'Goed voorbereid op uw operatie'. Hierin staat onder andere wat u moet doen om u goed voor te bereiden op uw operatie. U krijgt deze brochure mee tijdens uw afspraak op het opnameplein. U kunt op onze website www.nwz.nl/operatie ook een filmpje over de voorbereiding op de operatie bekijken. U ziet alleen wat u bewust op de operatieafdeling meemaakt.

■ De ingreep

De schildwachtklier moet eerst worden opgezocht. U krijgt daarom op de afdeling nucleaire geneeskunde (huisnummer 0030, locatie Alkmaar) 4 injecties met radioactieve vloeistof in de omgeving van het melanoom. Om de plaats van de schildwachtklier te bepalen, worden vervolgens scans gemaakt. De plaats van de schildwachtklier wordt op uw huid afgetekend. U wordt aansluitend opgenomen op de dagbehandeling of op een verpleegafdeling chirurgie. Een verpleegkundige bereidt u daar voor op de ingreep. Als u aan de beurt bent, wordt u naar de operatiekamer gebracht. Nadat u onder narcose bent gebracht of de ruggenprik heeft gehad, verwijdert de chirurg de schildwachtklier en het litteken van het melanoom mét 1-2 cm extra huid. De ingreep duurt ongeveer 3 kwartier.

Na de ingreep

Meteen na de ingreep gaat u voor observatie naar de uitslaapkamer. Als alles goed gaat, brengt de verpleegkundige u vervolgens terug naar uw kamer. Als u goed wakker bent en iets heeft gegeten, mag u onder begeleiding naar huis. De kans is niet zo groot, maar het kan zijn dat u om een medische reden langer opgenomen moet blijven.

Uitslag en controle

De uitslag is na ongeveer 10 werkdagen bekend. Afhankelijk van de uitslag overlegt uw chirurg dan ook de verdere behandeling met u. Uw chirurg controleert ook de wond.

■ Bijwerkingen en complicaties

De kans is niet groot, maar het kan zijn dat u na de operatie last krijgt van:

- nabloeding
- open gaan van de wond
- een allergische reactie
- ophoping van vocht in het operatiegebied (seroom): dit verdwijnt meestal na verloop van tijd vanzelf
- een veranderd gevoel en/of pijn in het geopereerde gebied

Paracetamol tegen de pijn

Het kan zijn dat u nog pijn heeft. U mag daarvoor 3 tot 4 keer verdeeld over de dag 1000 mg paracetamol innemen. Voor goede pijnstilling is het belangrijk dat u zich de eerste dagen na de ingreep consequent aan de tijden en de dosering houdt. Daarna kunt u de pijnstillers naar behoefte afbouwen.

Wanneer waarschuwt u het ziekenhuis?

Neem bij (een van) de volgende klachten meteen contact op met het ziekenhuis:

- zwelling en roodheid van het geopereerde gebied
- (veel) pijn ondanks de pijnstillers
- meer dan 38 graden koorts

Afhankelijk van waar u onder behandeling bent, belt u locatie Alkmaar of Den Helder.

Locatie Alkmaar

- Bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 07:00 tot 20:30 uur contact opnemen met de dagbehandeling chirurgie, telefoon 072 - 548 2592
- Bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag kunt u buiten de bovengenoemde kantoortijden contact opnemen met de spoedei-

sende hulp (SEH), telefoon 072 - 548 2480

Locatie Den Helder

- Bij klachten binnen 24 uur kunt u op werkdagen van 07:00 tot 20:00 uur contact opnemen met de dagbehandeling, telefoon 0223 - 69 6535
- Bij dringende klachten die niet kunnen wachten tot de volgende dag kunt u buiten de bovengenoemde kantoortijden contact opnemen met de spoedeisende hulp (SEH), via telefoon 0223 - 69 6969. Vraag vervolgens doorverbonden te worden met de SEH

Als u 24 uur na de operatie klachten heeft, neemt u contact op met de polikliniek chirurgie. Contactgegevens hiervan vindt u op pagina 9.

■ Instructies en leefregels voor thuis

Verzorging van de wond

De wond is gehecht en verbonden met een pleister. U kunt met deze pleister gewoon douchen. De pleister mag er na ongeveer 24 uur af. Als de wond nog lekt, kunt u er voor bescherming van uw kleding een gaasje of pleister op doen.

Verwijderen van de hechtingen

De meeste hechtingen zijn niet oplosbaar. U kunt u ze na 10 - 14 dagen laten verwijderen tijdens uw controleafspraak op de polikliniek chirurgie of via de huisarts.

Herstel

Omdat er veel huid rondom het eerste litteken is verwijderd, staat er veel trekkracht op de hechtingen. Zorg ervoor dat u de eerste 2 weken het rustig aandoet. De wond heeft rust nodig om goed te herstellen. Hou hier ook rekening mee met uw werk. Ga in de eerste 2 weken niet sporten.

Afhankelijk van uw situatie gelden voor u misschien andere instructies.

Uw chirurg of verpleegkundig specialist bespreekt dit dan met u.

■ Controle

In overleg blijft u onder controle van uw dermatoloog. U komt het eerste jaar om de 3 maanden voor controle. Uw dermatoloog controleert of er geen nieuwe melanomen ontstaan. Het tweede jaar komt u 2 keer voor controle. Het derde tot en met het vijfde jaar nog één keer per jaar. Alleen als daar een speciale reden voor is, wordt een röntgenfoto, scan of echo gemaakt.

Meer informatie, hulp en ondersteuning

Een ziekte als kanker kan heftige emoties met zich meebrengen. Veel mensen komen op eigen kracht door deze moeilijke periode heen. Maar het kan ook zijn dat u behoefte heeft aan psychosociale ondersteuning. Twijfel dan niet een neem contact op de uw verpleegkundig specialist of meld het aan uw specialist.

U vindt hieronder informatie op de volgende websites:

- www.praethuys.nl
(inloophuis voor mensen met kanker en hun naasten in Alkmaar)
- www.inloophuisdenhelder.nl (inloophuis voor mensen met kanker en hun naasten in Den Helder)
- www.stichtingmelanoom.nl
- lotgenotencontact@stichtingmelanoom.nl
- www.lastmeter.nl

Breng uw klachten in kaart met de lastmeter

U krijgt in Noordwest een zogenoemde lastmeter. Met deze meter kunt u uw klachten in kaart te brengen. U krijgt hier van uw verpleegkundig specialist meer uitleg over. De lastmeter kan u bijvoorbeeld helpen in gesprek te gaan met uw zorgverlener(s) over problemen die u door uw ziekte ervaart. U vindt de lastmeter ook op www.lastmeter.nl

■ Uw vragen

Heeft u voor, tijdens of na de ingreep vragen? Neem dan gerust contact op met uw verpleegkundig specialist en casemanager. Afhankelijk van waar u wordt behandeld, neemt u voor vragen over uw ingreep contact op met de polikliniek chirurgie van:

- **locatie Alkmaar.** Op werkdagen bereikbaar van 9:00 tot 16:30 uur op telefoonnummer 072 - 548 2400. U kunt ook een mail sturen naar vschir@nwz.nl
- **locatie Den Helder.** Op werkdagen bereikbaar van 9.00 tot 16.30 uur, telefoon 0223 - 69 6510. U kunt ook een mail sturen naar oncologischechirurgie@nwz.nl

■ Notices

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

www.nwz.nl

tel 072 - 548 4444

Colofon

Redactie oncologie-algemeen
communicatie

Druk Ricoh

Bestelnummer 156349

Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie www.nwz.nl